

«Основні характеристики діяльності успішного педагога»

1. Педагог націлений на успіх кожного учня.
2. Педагог створює позитивну навчальну атмосферу.
3. Педагог використовує індивідуальний підхід у навчанні.
4. Педагог заохочує кооперативне навчання, де учні навчаються на засадах співпраці та самоуправління.
5. Педагог пов'язує життєвий досвід учнів з навчальним процесом.
6. Педагог створює навчальне середовище, в основі якого – цінності та принципи демократії.

Шляхи реалізації принципів діяльності успішного педагога на практиці:

1. Педагог націлений на успіх кожного учня:

- Стримує “надто активних” і заохочує “надто тихих”;
- Має дбайливе ставлення до кожного учня;
- Ставиться до учнів справедливо і розглядає їх як унікальні особистості;
- Готовий допомогти учням і поза межами класної кімнати;
- Забезпечує можливості досягнення успіху;
- Має терпіння;
- Визнає як великі, так і малі цілі та досягнення;
- Заохочує особистісне зростання;
- Ділиться власними успіхами й поразками;
- Відповідає на різноманітні навчальні потреби учнів.

2. Педагог створює позитивну навчальну атмосферу.

- Заохочує командну роботу і співпрацю;
- Дає чіткі вказівки;
- Забезпечує бачення успіху;
- Уникає захисної поведінки;
- Ставиться до учнів з гідністю і повагою;
- Визнає окремі здібності кожного учня;
- Ефективно використовує час;
- Забезпечує “додаткову вартість” для часу, проведеного на уроці;
- Демонструє етичну поведінку;
- Показує чесність;
- Має почуття гумору.

3. Педагог використовує індивідуальний підхід у навчанні

- Знає індивідуальні особливості своїх учнів, такі як: темперамент, сімейна культура, особливості розвитку тощо;
- Визнає, що кожен учень розвивається у власному темпі, і має індивідуальні особливості;
- Використовує знання індивідуальних особливостей учнів для планування навчальних завдань, очікуваних навчальних результатів;
- Організовує навчальне середовище, яке відображає індивідуальні особливості учнів у класі;
- Планує навчальні цілі, враховуючи зону найближчого розвитку для кожного учня;
- Використовує різні форми навчання (робота в малих групах, робота в парах тощо) для застосування індивідуального підходу;
- Рішення стосовно навчальних завдань базуються не лише на рекомендаціях державних навчальних програм, а й на спостереженнях вчителя за дітьми та їх оцінці;
- Володіє та використовує навички спостереження для відслідковування індивідуального прогресу кожного учня;

4. Педагог заохочує кооперативне навчання, де учні навчаються на засадах співпраці та самоуправління.

- Забезпечує можливість кооперативного навчання;
- Заохочує оцінку учнів їхніми однолітками;
- Забезпечує конструктивний зворотній зв'язок;
- Надає учням рекомендації щодо групової роботи;
- Допомагає учням при створенні плану роботи;
- Заохочує учнів спільно визначати цілі навчання;
- Сприяє розвитку самоуправління і спілкуванню учнів, розуміючи, що це тривалий і поступовий процес;
- Моделює та заохочує активну участь кожного у роботі групи.

5. Педагог пов'язує життєвий досвід учнів з навчальним процесом:

- Включає досвід учнів до планів занять;
- Заохочує учнів ділитися власним досвідом у контексті навчальних завдань;
- Розвиток навичок відбувається в контексті, значимому для учнів;
- Учням пропонуються конкретні навчальні завдання з відомим багажем досвіду;
- Вважає, що будь-який досвід є навчальним і приділяє час, щоб допомогти учням засвоїти і застосувати набуті навички;
- Використовує досвід учнів для забезпечення мотивації навчання.

6. Педагог створює навчальне середовище, в основі якого – цінності та принципи демократії.

- Забезпечує право вибору учнів у щоденному житті класу;
- Моделює та заохочує повагу та врахування вкладу кожного учня;
- Моделює та заохочує способи прийняття рішень «виграв-виграв»;
- Заохочує визнання розмаїтості у класі (diversity);
- Уникає практики «позитивної дискримінації».

Адаптовано з навчально-методичного посібника «Як стати майстерним педагогом» / Кол. автор.: Ковальчук В.І., Сергеева Л. М. та ін. За заг. ред. Л.І.Даниленко, - К., 2007.